

Podcast de quatre minuts: per què l'atur juvenil espanyol és el que és

Producció d'una peça sonora breu amb guió escrit, una dada verificada i una explicació causal defensable, dirigida a alumnat de 4t d'ESO: explicar l'atur juvenil espanyol sense caure en les dues frases fetes que ho expliquen tot i no expliquen res.

DURADA

2 sessions de 55 min · guió + gravació

AGRUPAMENT

parelles

UNITAT 9

Mercat de treball i desocupació

MATERIALS

- Mòbil o portàtil amb gravadora de veu
- Editor d'àudio senzill (Audacity, CapCut, l'app de gravació del mòbil)
- Plantilla de guió impresa
- Un racó silenciós: el millor micròfon no arregla un corredor amb eco

ENCAIX CURRICULAR · Sabers C.3 · Comp. específiques CE5 · Comp. clau CCL, CD, CCEC, CPSAA, CC

Plantejament

L'atur juvenil espanyol fa dècades que encapçala les classificacions europees i s'explica als bars amb dues frases: «és que els jòvens no volen treballar» i «és que ací no hi ha oportunitats». Les dues són molt còmodes i cap no explica res, perquè cap no diu **per què ací i no a Alemanya, ni per què la diferència s'engrandix a les crisis**.

El vostre encàrrec és fer-ho millor en **quatre minuts d'àudio**, dirigits a gent de 4t d'ESO que està decidint què estudiar. Una dada verificada, una explicació causal i cap frase feta.

Les peces que ha de tindre

BLOC	DURACIÓ ORIENTATIVA	QUÈ VA ACÍ
Ganxo	20 s	Una pregunta o una dada que obligue a continuar escoltant
La dada	40 s	La xifra, la seua font, la seua data i què mesura exactament
La comparació	60 s	Espanya enfront d'almenys un altre país europeu
L'explicació	90 s	Dues o tres causes, ordenades per importància i sense frases fetes
El matís	30 s	El que la vostra explicació no cobrix
Tancament	20 s	Què hauria de saber qui està triant estudis

El bloc del matís és obligatori i és el que separa una peça honesta d'un pamflet. Ningú té l'explicació completa d'això; dir-ho en veu alta dona credibilitat, no la lleva.

Causes que val la pena investigar

Cap no basta tota sola, i eixa és justament la idea:

- **Dualitat del mercat de treball:** contractes temporals concentrats en qui entra, indefinits en qui ja hi era.

- **Estructura productiva:** pes del turisme, l'hostaleria i la construcció, sectors molt estacionals i molt sensibles al cicle.
- **Formació professional:** matrícula històricament baixa enfront dels països amb formació dual consolidada.
- **Abandonament escolar primerenc:** Espanya fa anys que està per damunt de la mitjana europea.
- **Com es mesura:** la taxa d'atur juvenil es calcula sobre els jòvens **actius**, i a Espanya molts jòvens estudien i no estan actius, la qual cosa estreny el denominador.

Eixa última mereix atenció especial: és la que quasi ningú menciona i la que més canvia la lectura del número.

Passos

Sessió 1 — Investigar i escriure el guió (55 min)

1. **Dades (20 min).** Busqueu a l'EPA (INE) i a Eurostat la taxa d'atur juvenil d'Espanya i d'un altre país. Anoteu període, definició i font.
2. **Triar causes (10 min).** Quedeu-vos amb dues o tres i ordeneu-les per importància. Escriuiu per què en eixe ordre.
3. **Guió (25 min).** Escriuiu-lo sencer, paraula per paraula. Quatre minuts són unes **560-600 paraules**: compteu-les. Improvisar davant del micròfon es nota sempre.

Sessió 2 — Gravar i escoltar (55 min)

1. **Assaig en veu alta (10 min).** Llegiu el guió cronometrant. Si passa de quatre minuts, es talla text, no es llig més ràpid.
2. **Gravació (25 min).** Dues preses com a mínim. La segona quasi sempre és la bona.
3. **Edició bàsica (10 min).** Llevar silencis llargs i titubejos. Res de música per damunt de la veu.
4. **Escolta creuada (10 min).** S'escolten dues o tres peces i es comenta quina explicació ha resultat més convincent i per què.

Preguntes d'anàlisi

- Quina causa heu posat en primer lloc i què vos ha fet decidir eixe ordre?
- La taxa d'atur juvenil es calcula sobre els jòvens actius. Si demà la meitat dels jòvens aturats es matriculara en un cicle formatiu, què passaria amb la taxa? Hauria millorat alguna cosa de veres?
- Quina part de la vostra explicació se sosté amb dades i quina part és una interpretació vostra? Marqueu-les al guió amb dos colors.
- Escoltant una altra peça de la classe, quina causa havíeu deixat fora i ara inclouríeu?

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Rigor de la dada	Xifra correcta, amb font, data i definició	25 %
Explicació causal	Dues o tres causes ordenades i argumentades, sense frases fetes	30 %
Honestedat	El bloc de matís reconeix el que l'explicació no cobrix	20 %
Realització	Guió escrit, quatre minuts respectats, àudio comprensible	25 %

Variants i extensions

- **Amb suport:** donar les dades ja localitzades i reduir la peça a dos minuts amb tres blocs.

- **Format entrevista:** una de les dues persones fa de periodista i l'altra d'economista. Obliga a anticipar preguntes incòmodes i sol eixir més natural.
- **Publicació real:** si el centre té ràdio escolar o blog, les millors peces s'emeten. Saber-ho abans de gravar canvia el nivell d'exigència.
- **Connexió amb la Unitat 11:** moltes de les causes que heu nomenat tenen una política pública darrere. Guardeu el guió per a quan estúdieu què pot i què no pot fer el sector públic.

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE